

ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY, POZNAŃ
UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

STUDIA HISTORIAE OECONOMICAE

VOLUME 41/2

CHILD LABOUR

Editor: TADEUSZ JANICKI

Guest Editor: ANITA NAPIERAŁA

Co-editor: LUCYNA BŁAŻEJCZYK-MAJKA

POZNAŃ 2023

STUDIA HISTORIAE OECONOMICAE
ZAKŁAD HISTORII GOSPODARCZEJ
WYDZIAŁ HISTORII
UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
<http://www.zhg.amu.edu.pl>

Redaktor naczelny / Editor in Chief: Tadeusz Janicki

Rada naukowa / Editorial Board

prof. dr hab. Krzysztof Broński (Poland), prof. dr hab. Jędrzej Chumiński (Poland), prof. dr. Markus A. Denzel (Germany), prof. doc. PhDr. Ing. Antonie Doležalová (Czech Republic), prof. Regina Horta Duarte (Brazil), dr Ferenc Eiler (Hungary), dr. Reinaldo Funes Monzote (Cuba), prof. dr hab. Tomasz Głowiński (Poland), prof. dr hab. Paweł Grata (Poland), dr Henric Häggqvist (Sweden), prof. dr Roman Holec (Slovakia), prof. Elena Crinela Holom (Romania), prof. dr hab. Janusz Kaliński (Poland), prof. dr hab. Stefan Kowal (Poland), prof. dr hab. Cecylia Leszczyńska (Poland), prof. dr Jin Matsuka (Japan), prof. dr Sabine Menu (France), prof. dr, MAE Bogdan Murgescu (Romania), dr Uwe Müller (Germany), dr Wesley Mwatwara (Netherlands), prof. Christopher Bankole Ndubisi Ogbogbo (Nigeria), dr Alessandro Roselli (United Kingdom), prof. dr hab. Iryna Shandra (Ukraine), prof. Radhika Seshan (India), prof. dr hab. Małgorzata Helpa-Słodowa (Poland), dr Nigel Swain (United Kingdom), prof. Sandra Swart (South Africa), prof. dr hab. Witold Szulc (Poland), dr James V. Torres (Colombia), prof. Andrea Zanini (Italy), dr Veronica Zarate (Mexico), prof. dr Volker Zimmerman (Germany)

Recenzenci / Reviewers

dr Ada Bieber, dr Jan A. Burek, prof. Luminita Dumanescu, prof. Antoinette Fauve-Chamoux, prof. dr hab. Marek Figura, dr Piotr Filipkowski, prof. dr hab. Bożena Górczyńska-Przybyłowicz, prof. dr hab. Radosław Gross, dr Mariusz Jastrząb, prof. dr hab. Dobrochna Kałwa, dr hab. Mariusz Korzeniowski, prof. dr hab. Janina Kostkiewicz, prof. dr hab. Tomasz Krzemiński, dr hab. Sergiusz Leończyk, prof. dr hab. Cecylia Leszczyńska, dr Beata Pietkiewicz-Pareek, prof. Radhika Seshan, prof. Natalia Shlikhta, prof. Moshe Shner, prof. dr hab. Katarzyna Sierakowska, prof. dr hab. Dorota Skotarczak, prof. Carolyn Tuttle, prof. Leonid Zaskilniak, dr Anna Ziółkowska

Czasopismo ukazuje się w wersji drukowanej i elektronicznej.

The journal is published in both printed and electronic versions.

Wydanie publikacji współfinansowane przez Wydział Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz przez MEiN w ramach programu „Rozwój czasopism naukowych” (WCN 2022–2024).

The journal publication is co-financed by Faculty of History, Adam Mickiewicz University, Poznań and by the Ministry of Education and Science under the “Development of scientific journal” (WCN 2022–2024).

© Copyright by Adam Mickiewicz University, Poznań
Faculty of History AMU, Poznań 2023

Projekt okładki / Cover design: Maria Dolna

Skład / Typeset: Hanna Kossak-Nowocień

ISBN 978-83-67284-30-1

ISSN 0081-6485

WYDZIAŁ HISTORII UAM / FACULTY OF HISTORY AMU
ul. Uniwersytetu Poznańskiego 7, 61-614 Poznań, Poland, tel. 61 829 15 26
www.historia.amu.edu.pl, whwydawnictwo@amu.edu.pl
<http://zhg.amu.edu.pl/sho/>, sho@amu.edu.pl
<https://sciendo.com/journal/SHO>

CONTENTS

ARTICLES

Viktoriiia Voloshenko, <i>Changes in Peasant Children's Reading Practices and Living Conditions in Dnieper Ukraine at the Turn of the 19th–20th Centuries</i>	1
Kamil Śmiechowski, <i>Some Remarks about the Workers' Motherhood in the Industrial City of Łódź in the 19th–20th Centuries</i>	19
Iryna Shandra, Olha Birova, <i>Labor of Minors in Industrial of Ukrainian Lands (19th – Early 20th Century)</i>	41
Jörg Peter Vögele, Grażyna Liczbińska, <i>Child Labour and Health During the Industrialization in Western Europe with Special Reference to Prussia</i>	63
Marta Rakoczy, <i>Development as Labour and Labour as Development: Korczak's Philosophy of Labour against the Background of Interwar Childhoods</i>	79
Marta Studenna-Skrukwa, <i>The One That Wasn't: Child and Youth Labour in the Post-Stalin Era in the Soviet Union</i>	103
Grzegorz Skrukwa, <i>Between a Relic of the Past and a Socialist Duty: Child and Adolescent Labour in 'Communist Poland' in the Light of Literary Fiction for Young People (1948–1980)</i>	127
Dariusz Łukasiewicz, <i>Two Models of Child Labour in the Past</i>	145
Rekha Pande, <i>Women and Girl Child Labour in the Bangle Industry of Hyderabad, India</i>	165

REVIEWS

Beata Halicka, Johannes-Dieter Steinert, <i>Forced Labour of Polish and Soviet Children under Nazi Occupation</i>	205
---	-----

REPORTS

Romuald Rydz, <i>Report from the 2nd National Scientific Conference on 'Work Culture', December 1, 2022</i>	215
Tadeusz Janicki, <i>Report from the Scientific Conference Entitled: "Saving the Economy: Reconstruction, Stabilization and Creation of Economic Development Paths in the 19th and 21st Centuries" [Na ratunek gospodarce: odbudowa, stabilizacja i kreowanie ścieżek rozwoju gospodarki w XIX–XXI wieku]. Lubin, September 14–16, 2023</i>	221

